

penitus separata, & de per se stans, in modum ut nullam habeat necessariam dependentiam à concordia, undè si in Jure nullatenus prohibetum habemus fieri posse in eadem scriptura duos actus distinctos, ut firmat *Cardin. de Luca de Testam. discurs. 70. numer. 14. Rota decis. 154. numer. 12. parte 8. & decis. 6. numer. 26. & 27. parte 11. Recentior.* non est cur ex sola contemporaneitate inferatur Portiæ insam nota, quod voluerit mercimonium exercere super applicatione fiduciæ, ejus conscientiam tam strictè à Testatore commendatæ. Potissimum quia hujusmodi suspicio submovebatur ex duplici facti circumstantia, prima nimirum, quod Testes Instrumentarii, inter quos confessarius mulieris, diserte deponunt eam in actu præciso declarationis fuisse à Judice non solum diligenter interrogatam, sed etiam serio admonitam, ne Testatoris mentem fraudaret, semperque in proposito perstitisse; secunda verò quod nec substitit magnum obvenisse Portiæ proventum ex transactione, cum potius res ferè æqualiter fuerit terminata, ipsa enim correspondere ad usumfructum hæreditatis Hieronymi sibi relaxatum cessit illum Jo. parum inferiorem, & hoc forte in commodum Filii, ut continuare possit in fructu honorum hæreditariorum dicti Joannis in Patria existentium.

His ita se habentibus Domini facili medio se expediebant ab altero motivo cessionis sibi factæ à Rev. Fabrica ad quod confugiebat Francisca Catharina; nam juxta superius firmata erectio Cappellanæ locum habere non debebat, quoties Joann. Franciscus uxoratus prolem suscepisset; Quapropter cessante opere pio nec intrat quæstio incertitudinis, neque procedunt privilegia Rev. Fabricæ. Quod autem ordinatio operis pii fuerit taliter conditionata resultat ab eodem fonte à quo unice derivat notitia illius, undè sumi debet prout jacet, nec potest pro una parte approbari, & pro alia reprobati ad

¹² *Text. in leg. cum quæreretur ff. de admin. Tutor. Surd. cons. 576. numer. 30. cum seqq. Rota dec. 278. numer. 11. coram Celso, dec. 87. numer. 15. cor. Reverendiss. Ansaldo Decano.*

Et ita Partibus hinc inde auditis &c.

R. P. D. R A T T O.

VELITERNA USUSFRUCTUS SUPER
MANUTENTIONE SEU
IMMISSIONE.

Ven. 26. Januarii 1726.

A R G U M E N T U M.

Substitutio reciproca admixta cum compendiosa si facta sit personis imparibus non continet pupillarem, sed resolvitur in fideicommissariam, ita ut Matrem à successionem impuberis non excludat, nisi validæ concurrant conjecturæ, quarum plures in hac decisione rejiciuntur.

S U M M A R I U M.

- 1 Mater in hæreditate filii defuncti excludit ejus sororem ex latere tantum paterno conjunctam & num. 2.
- 3 Substitutio reciproca imparibus facta non continet pupillarem, sed omni tempore est fideicommissaria, & matrem non excludit.
- 4 Amplia est reciproca admixta est compendiosa.
- 5 Et qua ratione & num. 6.
- 7 Limita per contrarias validas conjecturas.
- 8 Verba substitutionis directa in personam sola non attenduntur.
- 9 Præsertim si substitutio est restricta ad bona Testatoris.
- 10 Rejicitur conjectura majoris dilectionis.
- 11 Explicatur conjectura ususfructus legati Matris impuberis.
- 12 Et rejicitur.
- 13 Explicantur decisiones de materia loquentes.

D E C I S I O X X X.

IN postremo suæ voluntatis elogio cum quo deceffit Joann. Dominicus de Comitibus totius hæreditatis usumfructum reliquit Angelicæ Carbonæ ejus secundæ uxori, dummodo tamen vitam viduilem servaret, & casu quo eadem Angelica posteriores nuptias contraheret, voluit, ut ei persolverentur scuta tercentum dumtaxat pro unica vice; Hæredes verò universales instituit geminas proprias filias, videlicet Angelam Magdalenam ex primo, Claram verò ex secundo Thoro susceptas, eisdemque in casu Nuptiarum iussit constitui dotem arbitrio Angelicæ Uxoris, post cujus obitum, & quatenus ad secunda Vota non transiret, disposuit, quod dictæ filię, siano Padrone di tutta la mia eredità pro equali portione, e morendo una di esse, una succeda all' altra purchè mojano, & moja ciasuna di esse senza figli legittimi, e naturali, e morendo tutte due prima di maritarsi resti la Padronanza à mia Moglie essa vivente, e non essendo passata alle seconde nozze &c.

Deceffit anno 1714. in infantili ætate Clara ex secundo matrimonio progenita, superstitè Angelica Magdalena, quæ nupta Francisco Violæ constituit ei in dotem universam paternam hæreditatem; Pluribus autem controversiis exortis in Tribunali A. C. inter præfatam Angelam Magdalenam Privignam, & Angelicam Novercam tam super modo succedendi in hæreditate Joann. Francisci Patris, & viri respectivè, illiusque usufructu, quam etiam super redditione rationis, & cautione Mutiana per Angelicam præstanda, cum causa per appellationem interpositam à decreto ulterioris executionis mandati de gravando ob non præstitam cautionem Mutianam super reliquis emergentibus adhuc indecisâ, devoluta fuerit ad S. Auditorium, commissione mihi directâ unâ cum alio dubio quoad mandatum de gravando in hac eadem audientia resoluta, contemporanè quæsi à Dominis meis; An & pro qua Parte danda sit manutentio seu immissio? Et responsum accipiendam esse manutentionem, seu Immissionem Angelicæ

gelicæ pro tribus uncis, & in reliquis iterum proponatur.

- Quandoquidem cum ex novissimo jure *Authenticorum* in §. Si igitur defunctus *Auth. de hæred. ab intestat. venien.* correcto antiquo jure *Codicis in l. si quis 7. C. ad Senat. consulti. Tertull.* Mater succedere debeat Filie præmortuæ exclusionem sororis eidem defunctæ ex paterno tantum latere conjunctæ. Cumque Claræ, quæ deceffit in pupillari ætate, dubio procul competere in Bonis Patris detractiones legitimæ, & Trebellianicæ in simul absorbentes quartam partem seu tres uncias hæreditatis, utique pro eadem quarta parte, seu tribus uncis constitutibus Patrimonium liberum prædefunctæ Filie, competere visa est manutentio, seu immissio Angelicæ Matri, exclusâ Angela Magdalena eidem Claræ forori conjuncta ex latere paterno tantum, prout consentaneè ab dictum novissimum jus *Authenticorum* admonet *Alexander cons. 45. numer. 1. lib. 7. Mart. de success. legal. par. 2. quæst. 3. art. 4. numer. 6. Card. de Luc. de success. disc. 3. numer. 17. Rot. dec. 51. numer. 2. & decis. 53. numer. 1. post Michalor. de Frat. dec. 219. numer. 17. par. 6. & dec. 43. numer. 1. & 6. par. 3. rec.*

- Non relevante quod vigore substitutionis pupillaris si non expressæ, saltem contentæ in substitutione reciproca admixta cum compendiosa, quam Joann. Franciscus Pater ordinavit inter duas filias hæredes institutas, Mater exclusâ remaneat in totum, à luctuosa hæreditate prædefunctæ Filie, & successio debeatur Angelæ Magdalenæ forori pupillariter substitutæ. Quia cum Joann. Franciscus Pater reliquerit Angelam Magdalenam Filiam prioris matrimonii puberem, & Claram impuberem ex secundo Thoro susceptam, militabat favore Matris communis sententia Doctorum edocens, quod substitutio reciproca facta inter Personas impares, quarum una sit impubes, & altera non, minime contineat pupillarem, sed omni tempore sit fideicommissaria non excludens matrem à luctuosa hæreditate Filie, ut per *Text. in l. jam hoc jure, & l. Lucius ff. de vulgar. & pupillar. firmant Gratian. discip. for. cap. 684. numer. 10. cum pluribus seqq. Altograd. cons. 83. numer. 35. lib. 2. Mantica. de conjectur. ultim. volunt. lib. 5. tit. 8. n. 5. Menoch. de præsumpt. l. 3. præsumpt. 60. n. 3. & numer. 22. cum seqq. Intrigl. de substit. centur. 2. quæst. 61. numer. 9. & centur. 3. quæst. 21. numer. 42. Fufar. de substit. quæst. 257. numer. 12. cum seqq. Card. Tusch. practicar. jur. conclus. lit. S. conclus. 81. numer. 45. & seqq. Barry de success. lib. 7. de reciproc. tit. 1. numer. 6. vers. quæst. elegans in fin. Rot. dec. 334. nu. 4. & 5. par. 15. rec.*

- Idque procedit etiam in casu, quo reciproca sit admixta cum compendiosa, nam adhuc si facta sit personis imparibus, quarum una sit impubes, altera pubes, non continet pupillarem, ut reprobata opinione aliquorum contrarium sentientium, de veriori teneatur Bartol. in *l. Lucius numer. 8. ff. de vulg. & pupill. Ripa ibidem numer. 17. vers. quid tenendum Corn. cons. 180. numer. 1. lib. 1. cons. 197. nu. 2. lib. 3. & cons. 160. numer. 2. lib. 4. Gratian. discip. for. cap. 684. numer. 12. Menoch. de præsumpt. lib. 4. præsumpt. 60. numer. 26. Fufar. de substit. quæst. 257. sub numer. 13. vers. & prædicta & sub nu. 14. vers. responderetur.*

Juridica autem ratio, quæ adimplatur hujusmodi assumpto, ea est, quod substitutio reciproca talis appellatur à *Modestino* in *l. Jam hoc jure ff. de vulg. & pupill. substit.* quia invicem, & mutuo fit inter duas pluresve personas, ut præliminariter observat *Menoch. de præsumpt. lib. 4. dicta præsumpt. 60. num. 1.* Si autem in substitutione reciproca, etiam admixta cum compendiosa facta inter duas personas dispare, contineri deberet pupillaris, non verificaretur quod substitutio esset invicem, & mutuo facta, cessaret enim æqualitas dum quoad filiam puberem verificabilis non esset pupillaris favore alterius Impuberis, ut egregie ratiocinantur *Authores superius adducti, & præ ceteris Rip. in dicta l. Lucius numer. 18. ff. de vulg. & pupill. substit. & Alciat. ibidem nu. 26.*

Et quamvis personarum disparitas quandoque non impediatur quominus dicatur facta pupillaris substitutio quando ex urgentissimis, & in suo genere perfectis conjecturis, erui potest, quod Testator sic voluerit, ut admittit *Menoch. de præsumpt. lib. 4. præsumpt. 60. numer. 34. Fufar. de substit. quæst. 257. ante numer. 21. vers. responderetur tamen.* Nihilominus talis efficacia non apparuerunt apud Dominos conjecturæ, quæ in hac hypothesi deducebantur per Angelam Magdalenam, ultra quod enim referribiles erant ad alteram quæstionem, de qua in præsentia non diceptatur, an scilicet per compendiosam verbis communibus ordinatam, mater exclusâ remaneat, & non percutiebant articulum, de quo res est, videlicet an ex substitutione reciproca etiam admixta cum compendiosa, resultare possit pupillaris, non obstante inæqualitate, quando substitutio est ordinata inter personas impares adhuc eadem conjecturæ, sive in uno, sive in altero casu inapplicabiles, & inefficaces dignoscebantur.

Et sanè inefficax visa est prima conjectura desumpta ex quo verba substitutionis sunt directâ ad personas, non autem ad Bona propria ibi, una succeda all' altra; Talis namque conjectura, quam de per se solam insufficientem autumat *Surd. dec. 273. numer. 7. & 8. minime procedit, quando substitutio, prout hic, est restricta ad Bona propria ipsius Testatoris ibi, siano Padrone di tutta la mia eredità; tunc enim etiam si deinde subsequatur verbum personalem relatum ad personas filiarum ibi, e morendo una di esse una succeda all' altra, adhuc substitutio remanet fideicommissaria, ut probet advertit *Merlin. de legitim. lib. 3. tit. 2. quæst. 14. numer. 15. vers. sublimita secundo.**

Secunda conjectura elicitâ ex majori præsumpta dilectione Testatoris potius erga filiam, quam erga uxorem, tamquam nimis probans, nihil concludit; Radicibus enim subverteret regulam æqualis determinationis non excludendi matrem, quando substitutio ordinata est inter filios impares, à qua quidem regula non est recedendum nisi quando necessitas cogat, ut intelligi debeat substitutio pupillaris etiam inter personas impares, ut docet *Mantica de conject. lib. 5. tit. 8. nu. 7. & 8.*

Tertja conjectura petita ex quo matri fuit relictus Ususfructus donec manerèt in statu viduili, & non transiret ad secunda vota, vim aliquam facere posset, quatenus Angelica ad posteriores nuptias transitum fecisset, tunc enim quia cessaret affectio viri erga illam, pupillaris substitutio comprehenderetur sub compendiosa ad exclusionem

11 clusionem ipsius matris, ut advertit *Menoch. de præsumpt. lib. 4. præsumpt. 56. num. 19. Rot. d. c. 424. nu. 24. coram Dumoz. jun.*

12 Inapplicabilis denique apparebat quarta conjectura promanans ex quo etiam post obitum filiarum Testator ordinavit Matrem gaudere debere usufructu, ejus vita durante, ut proinde cum idem Testator voluerit legatum præstari etiam ab hærede Pupillæ censeret voluisse excludere matrem ab hæreditate ipsius Pupillæ, cum non possit esse eodem tempore legataria, & hæres; Animadversum quippe fuit quod licet Testator dixerit quod post mortem ambarum filiarum *resisti la Padronanza à mia moglie essa vivente. e non essendo passata alle seconde nozze*, nullum tamen dedit ulteriorem substitutum, ac propterea cessabat absurdum, quod eodem tempore mater esset legataria, & hæres, dum non est designabilis hæres Pupillæ diversus ab ipsa Matre, qui posset legatum matri præstare.

13 Atque hinc extraneas à præsentis hypothese autumatant Domini, autoritates omnes adductas pro constabilienda efficacia dictarum conjecturarum, & signanter Decisiones emanatas in *Aquipenden. Immissionis 3. Julii 1713. & 29. Junii 1714. coram Reverendissimo D. meo Lancetta Decano;* Singulæ namque percutiunt illum diversum casum

inducendi substitutionem pupillarem ad exclusionem Matris ex reciproca admixta cum compendiosa, quando personæ, inter quas ordinata est reciproca, sunt pares, & ambæ impuberes, ut videre est in dicta *Aquipenden. Immissionis 3. Julii 1713. §. Mortuo*, ubi dicitur quod obierat *Victoria in tenera quinque annorum ætate*, & in subsequenti §. *in hoc rerum* uti enarratur quod decesserat quoque *Catharina, in infanili ætate adhuc existens*; Nulla autem ex ipsis descendit ad casum, quo substitutio facta sit inter personas dispares, quarum altera de tempore conditi Testamenti sit jam pubes, altera verò impubes, in quo quidem casu diversa militat ratio pro exclusionem substitutionis pupillaris, cum verificari non possit quod facta sit inter duas personas invicem, & mutuo, ut supra probatum est.

Firmato ex his quod Angelicæ Matri danda sit manutentio seu immissio pro tribus uncias ratione intestatæ successione ipsi debitæ in portione libera Claræ filix prædefunctæ pro eo quod attinet ad reliquas tres partes, seu residuales novem uncias hæreditatis Joan. Francisci suffragia Dominorum non fuerunt concordia, ideoque rescriptum fuit, *iterum proponatur.* Et ita &c. utraque &c.

INDEX ACCURATISSIMUS

Rerum notabilium contentarum in DECISIONIBUS superadditis D. CASTILLO Tractatui de ALIMENTIS.

A

ALIMENTIS ad dotem, & è converso valet argumentum dec. 3. num. 15.
ACCEPTANS donationem continentem fideicommissum cum onere imputandi in legitimam, dicitur hanc cum fructibus voluisse compensare dec. 22. n. 16.
ACCESSUM aliorum ad mulierem sufficit reddi inverisimilem, & moraliter impossibilem dec. 9. num. 6.
ACTIO sub unâ conditione adempta per contrariam censetur concessa dec. 11. n. 12.
Actio subsidiaria pro alimentis non competit nisi aliis bonis excussis dec. 11. n. 7.
Actionis substantiam non afficit conditio illius exercitio imposita dec. 11. n. 8.
ACTUS duo fieri possunt in unâ scriptura dec. 29. num. 11.
Actus intelligendus ad formam præcedentis ad quem refertur dec. 18. n. 7.
Actus præsumitur voluntati agentis non repugnare dec. 1. n. 15.
Actus præsumitur factus eo modo quo valere potest. dec. 28. n. 14.
ADDITIONEM hæreditatis non probant declarationes erroneè emissæ dec. 21. n. 24.
ADMINISTRATIO seniori potius quàm juniori commissa præsumitur dec. 1. n. 10.
Administratio vero requiritur in Patre ad hoc ut compensare valeat alimenta filiis præstita nec sufficit ficta & præsumpta d. 1. n. 20. dec. 12. n. 14.
Administratio penitus extinguitur elapso tempore ad quod fuit delegata dec. 1. n. 23.
AGNATIONIS contemplationem excludit prælatio fœminarum masculis dec. 19. n. 27.
Vide in verbis Fideicommissum, Ratio.
ALENDI onus uti bonis infixum transit in successores dec. 3. n. 8. sed vid. n. 11. & 12.
Index Decis. ad Castill. Tract. de Alimentis.

ALIMENTA augentur aucta dignitate personæ, dec. 11. n. 18.

Alimenta debita ex æquitate quomodo taxari debeant ad differentiam aliorum dec. 3. n. 5.

Alimenta debentur successoribus futuris ex prædilectione Testatoris dec. 11. n. 4.

Alimenta & dotes fideicommissi universali existente à particulari non extrahuntur dec. 11. n. 13.

Alimenta & sùptus litis præstare tenetur vir uxori litiganti super validitate matrimonii dec. 10. n. 1.

Alimenta fideicommissariis habentibus jus de præfenti non subsidiarie, & officio iudicis sed jure actionis debentur dec. 11. n. 1.

Alimenta filiis naturalibus vice duarum unciarum assignata transmittuntur in hæredes dec. 26. n. 4.

Et talis casu filius naturalis potius dicitur habere duas uncias quàm alimenta, dec. 26. n. 5.

Alimenta filiis per rescriptum Principis legitimatis debita majora sunt illis debitis filiis naturalibus, minora verò illis filiorum legitimorum & naturalium dec. 23. n. 1.

Alimenta filiis præstita à Patre non compensantur cum fructibus legati cum omnimoda libertate filiis relictis sub administratione paterna dec. 1. n. 2. & 5. & dec. 2. per totam.

Alimenta inter transversales debentur ex æquitate naturali non ex jure successione dec. 3. n. 9.

Sed vide ibid. n. 11. & 12.

Ideoque successores bonorum ad illa non tenentur dec. 3. n. 10.

Alimenta inter consobrinos non debentur dec. 3. n. 7.

Alimenta inter Transversales ultra primum gradum non debentur dec. 3. n. 1.

Limita ex æquitate inter nepotem, & amitam dec. 3. n. 2.

Hæc æquitas apud omnia tribunalia recepta est dec. 3. n. 3.

Alimenta mutuo repetuntur à fratribus obligatis præcepto paterno ad contributionem etiam sine præcedenti protestatione dec. 4. n. 9.

Vid.